

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om lagbestämmelser mot uppsättande invid vägarna av trafiksäkerheten ovidkommande reklamannonser.

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 152, vilken behandlats av andra lagutskottet, hava herrar Nylander och Björnsson hemställt, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i lagen angående naturminnesmärkens fredande eller sådan särskild lag, att vägtrafikanternas uppmärksamhet icke avledes från de i motorfordonsförordning och vägtrafikstadga omnämnda trafikmärkena genom trafiksäkerheten ovidkommande reklamannonser.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för berörda hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet, i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt yttrande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, varjämte utskottet lämnat Svenska naturskyddsföreningen, Kungl. automobilklubben, Sveriges köpmannaförbund, Svenska reklamförbundet och Svenska transportarbetareförbundet tillfälle att yttra sig över motionen. De yttranden, som i anledning härav kommit utskottet tillhanda, finnas fogade såsom bilagor vid detta utlåtande; och tillåter sig utskottet hänvisa till desammas innehåll.

Gällande lag innehåller vissa bestämmelser, som inskränka rätten att i det fria anbringa reklamannonser o. d. Dessa bestämmelser hava tillkommit dels ur trafiksäkerhetens synpunkt och dels ur naturskyddssynpunkt. I trafiksäkerhetens intresse har sålunda i 25 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet föreskrivits, att utan länsstyrelsens tillstånd annonstavlor, reklamskyltar och dylikt icke få förekomma utmed väg på mindre avstånd än 3.5 meter från vägens kant. Därjämte stadgas i samma lagrum, att inom synhåll från väg icke må förekomma skylt eller dylikt av beskaffenhet att av vägfärande kunna förväxlas med varningstecken. Underlåter någon att ställa sig dessa föreskrifter till efterrättelse och sker ej rättelse på tillsägelse av vederbörande landsfiskal, åger landsfiskalen föranstalta om rät-

Gällande bestämmelser i ämnet.

telse på den felandes bekostnad. Den, som överträder föreskrifterna, gör sig dessutom förfallen till bötesstraff från och med 5 till och med 20 kronor. — I naturskyddets intresse stadgas i 13 § i lagen den 25 juni 1909 angående naturminnesmärkens fredande, att länsstyrelsen, i den mån sådant finnes lämpligt, äger för område, som genom märklig naturbeskaffenhet eller naturskönhet är av särskilt intresse, förbjuda att i det fria annorledes än å byggnad, däri människor bo eller affär är inhyst, i annonseringssyfte uppsättes eller anbringas tavla, plakat, inskrift eller annan störande anordning. Sådant förbud skall anses innefatta jämväl förbud mot åtgärder för vidmakthållande av dylik anordning, vilken vidtagits innan förbudet trätt i kraft. Överträdelse av förbud medför bötesstraff från och med 5 till och med 1,000 kronor. Därjämte skall den felande föreläggas att inom viss tid borttaga den störande anordningen vid äventyr, att sådant eljest må på hans bekostnad genom kronobetjäningens försorg fullgöras. — Slutligen bör anmärkas, att åtskilliga ordningsföreskrifter, som utfärdats för städer eller stadsliknande samhällen, innehålla bestämmelser om anbringande av skyltar o. d.

Utskottet. Såsom motionärerna framhållit, har det under senare tid blivit mycket vanligt, att annonstavlor, reklamskyltar och dylikt anbringas utmed de allmänna vägarna, särskilt vid infarten till städer och andra samhällen. Att dessa reklamanordningar kunna medföra en viss fara för trafiksäkerheten liksom att de ofta utgöra ett långt ifrån tilltalande inslag i landskapsbilden, torde ingalunda kunna bestridas.

Stundom erhålla reklamanordningarna sådan utformning, att de kunna förväxlas med de vägvisare, anslagstavlor och andra märken, som enligt lag skola finnas invid vägarna till de vägfarandes ledning. Även om så ej är fallet, medföra ofta de invid vägsidorna befintliga reklamskyltarna svårighet för trafikanterna att iakttaga de i lag föreskrivna trafikmärkena och äro ägnade att draga de vägfarandes uppmärksamhet från vägbanan. De bestämmelser i ämnet, som återfinnas i 1891 års väglag, gälla endast landsbygden och avse allenast att förhindra uppsättande av reklamanordningar, som försvåra fri sikt eller äro av sådan beskaffenhet, att de kunna förväxlas med varningstecken. Enligt utskottets förmenande äro dessa föreskrifter icke tillfyllest ur trafiksäkerhetens synpunkt. Jämväl för städernas vägar synas enhetliga bestämmelser om rätten att uppsätta skyltar o. d. vara önskvärda. Över huvud torde tillbörlig hänsyn till trafiken kräva längre gående inskränkningar i rätten att längs vägarna anbringa anordningar av ifrågavarande slag, än gällande rätt medgiver.

Det synes utskottet även vara synnerligen önskvärt, att genom lagstiftning ökade möjligheter skapas att förhindra anbringande i det fria av sådana reklamanordningar, som verka i hög grad vanprydande på naturen. Att, på sätt motionärerna ifrågasatt, införa ett generellt förbud mot att å landsbygden anbringa affärsannonser annorstädes i det fria än å byggnad, som tjänar till bostad eller till affärs- eller arbetslokal, torde dock vara ägnat att väcka betänkligheter. Såsom Svenska naturskyddsföreningen framhållit, finnes det otvivel-

aktigt fall, då uppsättande av tavla eller dylikt i annonssyfte skäligen icke bör förhindras, t. ex. annons om försäljning av plantor från en invid vägen befintlig plantskola.

I ärendet föreligger emellertid icke sådan utredning, att utskottet anser sig kunna föreslå riksdagen antagande av lagbestämmelser i angiven riktning.

Utskottet får fördenskull i anledning av förevarande motion hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning, huruvida och på vad sätt ändringar i gällande lagstiftning må kunna vidtagas för att ytterligare förhindra, att annonstavlor, reklamskyltar och dylikt så uppsättas, att de verka störande ur trafiksynpunkt eller i hög grad förfulande på utsikt över landskap eller bebyggd ort.

Stockholm den 6 mars 1931.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman, von Sydow*, Österström, von Geijer*, Hagman*, Frändén*, Norman* och *Olof Carlsson**;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Wallerius, Petersson* i Lerbäcksbyn, *Pettersson* i Hällbacken*, *Björnberg**, *Hedvall, Gardell* i Gans och *Hansson* i Trollhättan.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer:

1) av herr *Österström*,

2) av herr *Magnusson* i Skövde, som ansett, att utskottet bort avstyrka motionen under uttalande, att nu gällande bestämmelser i väglagen jämte ordningsföreskrifter i städerna giva vederbörande myndigheter rätt att ingripa mot skyltar, som verka förvillande ur trafiksynpunkt, och att följaktligen nya eller ändrade bestämmelser härutinnan icke äro erforderliga.

Herr Magnusson i Skövde har vidare anført: Beträffande uti motionen och i utskottets utlåtande berörda önskemålet att kunna förhindra uppsättandet av reklamskyltar, som verka förfulande på utsikt över landskap eller bebyggd ort, lär ett ingripande vara synnerligen vanskligt. Utskottet har försiktigtvis icke ingått på att angiva, hur ett fastställande av »förfulande verkan» skall ske. Förmodligen måste härför någon sorts »skönhetsråd» upprättas, men så långt man kan döma av vad hittillsvarande skönhetsråd utträttat vid fastställande av förskönande eller förfulande moment, lär sådana institutioners verksamhet vara minst sagt diskutabel. Utskottet lär väl ej kunna förutsätta att första bästa polisman eller landsfiskal skall vara kompetent eller berättigad att bedöma frågan om »förfulande verkan» eller icke. Hela frågan om inskränkningar kommer säkerligen att bli olöslig på grund av svårigheten att fastställa vad som »verkar förfulande».

Det lär därjämte med fog kunna ifrågasättas, om å ena sidan för affärslivet böra läggas sådana hinder för dess reklamverksamhet eller för en jordägare i rätten att för ändamålet upplåta sin fastighet. Den moderna reklamskyltningen kan och bör lika litet utrotas eller obehörigt försvåras som man kan eller bör få bort de landskapen och naturen i hög grad förfulande stolpledningarna. Saken kan övervinnas endast på ett sätt, att man lär sig så helt se naturen, att dess skönhetsvärden få helt överskygga sådana störande moment som skyltar och stolpledningar m. m. Men *det* ögat framskapas ej genom skärpning av lagar och ordningsföreskrifter.

Bilaga 1.

KUNGL. VÄG- OCH VATTEN-
BYGGNADSTYRELSEN

Till Riksdagens andra lagutskott.

Sedan riksdagens andra lagutskott i skrivelse den 30 januari 1931 anhållit, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen måtte anmodas att avgiva yttrande över en inom första kammaren väckt motion, nr 152, om lagbestämmelser mot uppsättande invid vägarna av trafiksäkerheten ovidkommande reklamannonser, har Kungl. Maj:t den 6 februari 1931 anbefallt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att avgiva och till nämnda utskott senast den 20 februari 1931 överlämna det sålunda begärda yttrandet.

Till åttlydnad av den sålunda givna befallningen får väg- och vattenbyggnadsstyrelsen härmed anföra följande.

Den ifrågavarande motionen utmynnar i en hemställan, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i lagen angående naturminnesmärkens fredande eller sådan särskild lag, att vägtrafikanterns uppmärksamhet icke avledes från de i motorfordonsförordning och vägtrafikstadga omnämnda trafikmärkena genom trafiksäkerheten ovidkommande reklamannonser.

Beträffande ifrågavarande spörsmål får väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till en början erinra om den ändring i 25 § väglagen, som beslutades av 1924 års riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition nr 213 till nämnda riksdag med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående väghållningsbesvärets utgörande på landet. Statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet har i nämnda proposition bl. a. anfört följande: »På grund av senare tids erfarenhet har det befunnits nödigt, att bland anordningar, som ej må finnas inom ifrågavarande fria område, upptaga även annonstavlor, reklamskyltar och dylikt. Det har nämligen visat sig, att dessa uppsättas utmed vägkanterna på sådant sätt och i sådan mängd, att de kunna draga de vägfarandes uppmärksamhet från de till förekommande av trafikolyckor uppsatta varningsmärkena. Då man stundom till och med gått så långt, att reklamskyltar givits samma form och utseende som varningsmärkena, har förbud ansetts böra meddelas mot förekomsten inom synhåll från väg av skyltar, som av de vägfarande kunna förväxlas med varningstecken.»

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen tillåter sig här nedan återgiva 25 § väglagen med den lydelse nämnda paragraf erhållit genom lag den 20 juni 1924.

»Utan K. B:s tillstånd må ej händanefter utmed väg på mindre avstånd än 3.5 meter från vägens kant byggnad uppföras.»

»Utmed väg må ej inom nämnda avstånd utan K. B:s tillstånd förekomma upplag eller andra anordningar, som hindra vägens upptorkande eller fri sikt, ej heller annonstavlor, reklamskyltar och dylikt, dock må anordning, som tillkommit före den 1 juli 1924 eller allenast till följd av vägs omläggning, breddning eller annan därmed jämförlig omständighet skulle komma att falla under nämnda förbud, förbliva orubbad, där ej vid vägsyn föreskrives skyldighet för vederbörande jordägare att borttaga densamma. Vad i 24 § är stadgat om sättet för meddelande och om delgivning av där avsett föreläggande samt

om ersättning till jordägaren för skada till följd av åtgärd, varom där är fråga, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om föreläggande, varom nu är sagt.»

»Ej må inom synhåll från väg förekomma skylt eller dylikt av beskaffenhet att av vägfarande kunna förväxlas med varningstecken.»

»Underlåter någon att ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i andra eller tredje stycket och sker ej rättelse efter tillsägelse av landsfiskalen, eller efterkommes ej med stöd av andra stycket meddelat föreläggande, äger landsfiskalen föranstalta om rättelse på den felandes bekostnad; och skall vad i 24 § tredje stycket är stadgat angående uttagande och bestridande av där avsedd kostnad äga motsvarande tillämpning i fråga om kostnaden för åvägabringande av rättelse, som nyss nämnts.»

Åberopande det anförda och då sålunda lagbestämmelser i ämnet redan finnas utfärdade, torde den i motionen gjorda hemställan icke böra påkalla någon riksdagens åtgärd, men tillåter sig väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i detta sammanhang framhålla, att ordet »varningstecken» i slutet av näst sista stycket av den ovan refererade lagtexten av praktiska skäl lämpligen bör utbytas mot »för vägtrafikens nytta uppsatta varningsmärken och säkerhetsanordningar, ävensom vägvisare och anslagstavlor».

Stockholm den 11 februari 1931.

FR. ENBLOM.

Axel Valsinger.

Bilaga 2.

SVENSKA NATURSKYDDSFÖRENINGEN.

Till Riksdagens andra lagutskott.

Sedan utskottet, med överlämnande av en inom riksdagen av herrar Nylander och Björnsson väckt motion, I: 152, om lagbestämmelser mot uppsättande invid vägarna av trafiksäkerheten ovidkommande reklamannonser, berett Svenska naturskyddsföreningen tillfälle att före den 20 denna månad till utskottet avgiva yttrande över motionen, får naturskyddsföreningen härmed vördsamt anföra följande.

Med förevarande motion synes vara avsett att söka vinna tvenne mål, nämligen dels att öka trafiksäkerheten på våra vägar och dels att förhindra ett ofta meningslöst vanställande av naturen. Båda dessa mål skulle enligt motionärer- nas mening i betydelsefull omfattning kunna uppnås genom ett sådant lagstadgande, att å landsbygden i allmänhet skulle råda förbud för uppsättande av reklamannonser utmed vägarna, varigenom vägtrafikanters uppmärksamhet avleddes från de i motorfordonsförordningen och trafikstadgan omnämnda trafikmärkena.

I vår lagstiftning finnas för närvarande två stadganden, med vilkas tillämpning motionens båda syften i någon, om ock jämförelsevis mindre mån kunna tillgodoses.

I 25 § av lagen den 20 juni 1924 (nr 257) om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet stadgas bland annat, att annonstavlor, reklamskyltar eller dylikt, som är till hinder för fri sikt, ej utan Konungens befallningshavandes tillstånd få finnas utmed väg inom ett avstånd av 3.5 meter från vägens kant, ävensom att inom

synhåll från väg ej må förekomma skylt eller dylikt av beskaffenhet att av vägfarande kunna förväxlas med varningstecken. Detta stadgande, som tillkommit ur trafiksäkerhetens synpunkt, torde emellertid, särskilt beträffande dess senare del, mera sällan komma till användning och i alla händelser endast i undantagsfall vara ägnat att tillgodose naturskyddets intressen. Det torde snarare kunna befaras, att, om denna senare del av stadgandet tillämpades i ökad utsträckning, landskapsbilden ej sällan komme att framträda än mera förfulad. Följden av ett åläggande att borttaga reklamskylt och dylikt från vägs omedelbara närhet torde nämligen i ett flertal fall bliva den, att anordningen flyttades ett eller annat tiotal meter från vägen, där den oftast i än högre grad än utmed själva vägen komme att bidra till störande av naturen.

För att i vissa, särskilda fall kunna förhindra naturens vanhelgande genom anordning, varom nu är fråga, stadgar 13 § av lagen den 25 juni 1909 angående naturminnesmärkens fredande, att »för område, som genom märklig naturbeskaffenhet eller naturskönhet är av särskilt intresse, må Konungens befallningshavande i den mån sådant finnes lämpligt, förbjuda, att i det fria annorledes än å byggnad, däri människor bo eller affär är inhyst, i annonseringssyfte uppsättes eller anbringas tavla, plakat, inskrift eller annan störande anordning. Förbud, som nu sagts, skall anses innefatta jämväl förbud mot åtgärder för vidmakthållande av dylik anordning, vilken vidtagits, innan förbudet trätt i kraft.»

Svenska naturskyddsföreningen har sedan länge haft sin uppmärksamhet riktad på nu ifrågavarande spørsmål, givetvis i första hand sett från de synpunkter, som föreningen företräder, nämligen naturskyddets. Föreningen har sålunda efter måttet av sina krafter sökt verka för förhindrande av den alltmera överhandtagande affärs- och reklamannonseringen i det fria, varigenom landskapet, särskilt efter trafikleder, i hög grad förfulats och naturbilden mångenstädes helt förstörts.

Föreningen har sålunda, bland annat, redan åren 1915—1916 hänvänt sig till vederbörande länsstyrelser i Stockholms, Uppsala och Södermanlands län med hemställan, att, i syfte att bevara den naturskönhet, som utmärkte i främsta rummet inloppen till huvudstaden från Saltsjö- och Mälarsidorna ävensom de främsta segellederna dit, såväl i Saltsjön som Mälaren, länsstyrelsen ville, med tillämpning av stadganden i ovanangivna 13 § av naturminnesmärkeslagen, meddela däri omförmält förbud. Med tillmötesgående av de gjorda framställningarna hava förenämnda länsstyrelser meddelat förbud, att i det fria annorledes än å byggnad, vari människor bo eller affär är inhyst, i annonseringssyfte uppsättes eller anbringas tavla, plakat, inskrift eller annan störande anordning å plats inom ovan angivna län, som är synlig från någon av segellederna i Saltsjön från Stockholm och söderut, ävensom segellederna i Mälaren från Stockholm till Uppsala, Drottningholm, Södertälje, Mariefred, Strängnäs, Kvicksund och Kungsör samt från södra Prästfjärden norr om Selaön och Aspön. Tillstånd för uppsättande av tavlor för annonsering rörande upplåtelse av byggnadstomter i tavlornas närhet kan dock av länsstyrelsen erhållas på ansökning och efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall.

De av dessa förbud berörda trakter äro otvivelaktigt av särskilt intresse genom den naturskönhet, som i stort sett allerstädes utmärker dem. Naturminnesmärkeslagens ovannämnda stadgande har alltså utan tvekan ansetts kunna tillämpas på desamma. De reklamskyltar med mera av olika slag, som ofta till ett mycket stort antal äro uppsatta efter allmänna vägar, torde däremot vid tillämpning av förberörda stadgande i 13 § endast i undantagsfall kunna förbjudas. Men även om landskapet, där ifrågavarande trafikleder framgå, icke alltid kan anses vara »genom märklig naturbeskaffenhet eller naturskönhet av särskilt intresse» — synnerligast som de vägar, utmed vilka förfarandet tagit

sin största utsträckning, närmast ansluta sig till städer och andra större samhällen, där naturen ändock ofta är av kulturen mer eller mindre starkt påverkad — synes det dock vara synnerligen önskvärt, att de skönhetsvärden av en någorlunda fredad natur, som ännu kunna finnas mellan de större samhällena, bevaras eller åtminstone icke än mera förstöras genom vanprydande reklam- och affärsskyltar. Det syfte dessa äro avsedda att tjäna torde mer än väl kunna tillgodoses genom annonsering i tidningar samt genom anslag å bebodda hus eller affärs- och arbetslokaler.

Naturskyddsföreningen, som på det livligaste får instämma i föreliggande motions syfte, känner sig förvissad om, att ett förverkligande av de önskemål, för vilka i motionen givits uttryck, skulle med allra största glädje och tillfredsställelse hälsas av såväl alla vänner av naturens bevarande i största möjliga mån från icke nödvändiga störande inflytelser som ock vägtrafikanter samt de städernas och de större samhällenas inbyggare, som efter ett jäktande och nervslitande arbete söka ro och återvinnande av sinnesjämvikten ute i den vackra natur, som ännu kan återstå i samhällenas omgivningar.

I huvudsaklig överensstämmelse med motionärerna håller naturskyddsföreningen före, att motionens syfte skulle kunna vinnas genom ett ersättande av nuvarande stadgande i 13 § av naturminnesmärkeslagen med sådan bestämmelse, att *det skall vara förbjudet att utom stad eller annat tätt bebyggt samhälle i det fria annorledes än å byggnad, däri människor bo eller affärs- eller arbetslokal är inrymd, i annonserings- eller reklamsyfte uppsätta eller anbringa tavla, plakat, inskrift eller annan störande anordning.*

Då det emellertid otvivelaktigt finnes fall, då uppsättande av tavla eller dylikt även i annonssyfte icke skäligen bör förhindras — exempelvis annons om försäljning av plantor från invid väg belägen plantskola, där särskild byggnad icke finnes uppförd, av byggnadstomter eller egnahemsområden på viss plats, meddelande om servering av mat, kaffe eller dylikt i en ett stycke från vägen belägen gård med mera dylikt — torde böra *tillkomma vederbörande länsstyrelse att, där omständigheterna i särskilda fall sådant påkalla, på ansökning medgiva undantag från förbud, som ovan sagts.*

Föreningen får bilägga ett antal fotografier av diverse reklam- och annons-skyltar av olika typer, nu tagna å landsbygden utmed tillfartsvägarna till huvudstaden.

Stockholm den 17 februari 1931.

För Svenska naturskyddsföreningen:

AXEL GAVELIN.

Ordf.

Eric Hultén.

Sekr.

Bilaga 3.

KUNGL. AUTOMOBIL KLUBBEN.

Till Andra Lagutskottet.

Med anledning av att andra lagutskottet berett Kungl. Automobil Klubben tillfälle att yttra sig över av herrar Nylander och Björnsson väckt motion, nr 152, får Kungl. Automobil Klubben härmed äran anföra följande.

Såsom motionärerna framfört har i och med vägtrafikens, närmast på grund av motorismen, oerhört växande omfattning och betydelse ett stort antal reklamer uppställts invid vägarna. Utan tvivel äro dessa reklamer, i synnerhet när de äro uppställda intill eller i närheten av vägen, störande för trafiken, i det att de, såsom motionärerna angiva, draga uppmärksamheten till sig i sådan grad, att trafiksäkerheten därigenom kan äventyras.

Inom de Nordiska Automobil- & Motorcykelorganisationernas Permanenta Kommitté, vari ingå representanter för samtliga större automobil- och motorcykelorganisationer i Danmark, Finland, Norge och Sverige, har gång på gång påpekats önskvärdheten av effektiva åtgärder mot den tilltagande landsvägsreklamen. Inom denna kommitté råder enhetlig uppfattning om att landsvägsreklamerna äro till stor olägenhet för trafiken, i synnerhet då dessa reklamer givas sådan form eller färg eller uppsättas på sådant sätt, att därigenom förväxling kan ske med de legitima trafiktecknen: varningssignaler, vägvisare m. fl. eller dessas iakttagande och tydning försvåras.

I den internationella konventionen rörande automobiltrafik, undertecknad den 24 april 1926 i Paris och av Sverige tillträdd den 12 juni 1927, föreskrives i artikel 9 bl. a.:

»En var av de fördragsslutande staterna skall, i mån av befogethet, förhindra, att vid sidorna av de allmänna vägarna anbringas signaler eller tavlor av vad slag det vara må, vilka kunna åstadkomma förväxling med de fastställda varningsmärkena eller försvåra deras tydning.»

Härav framgår, att ett internationellt intresse föreligger att de fördragsslutande staterna tilldelas erforderlig befogethet för att förhindra uppsättande av dylika för trafiksäkerheten vådliga reklamtavlor.

På grund av vad ovan anförts får Kungl. Automobil Klubben, icke minst i trafiksäkerhetens intresse, förorda sådan lagstiftning, att det i motionen angivna syftet kan vinnas.

Stockholm den 16 februari 1931.

För Kungl. Automobil Klubben:

A. NORLANDER.

Bilaga 4.

SVERIGES KÖPMANNAFÖRBUND.

Till Riksdagens andra lagutskott.

Sveriges Köpmannaförbund, som beretts tillfälle att avgiva yttrande över motion nr 152 i första kammaren om lagbestämmelser mot uppsättande invid vägarna av trafiksäkerheten ovidkommande reklamannonser, får härmed i ärendet anföra följande.

Förbundet finner sig utan tvekan böra tillstyrka motionen. Såväl trafiktekniska som estetiska skäl synas starkt motivera en lagändring. Dessa skäl synas förbundet vara så starka, att man bör bortse från det reklammässiga intresset av att få bibehålla nuvarande obeskurna frihet, och detta i all synnerhet som möjligheterna i reklanhänseende även med den inskränkning, den föreslagna lagstiftningen innebär, alltjämt torde förefinnas i tillbörlig utsträckning.

Rörande den rent lagtekniska sidan av saken anser sig förbundet ej ha anledning eller befogenhet att uttala sig. Förbundet vill emellertid ifrågasätta, om icke även de talrika osköna reklamskyltar, som förekomma utefter våra vackra vattenvägar, på ett eller annat sätt borde beröras av den ifrågasatta nya lagstiftningen.

Stockholm den 12 februari 1931.

Sveriges Köpmannaförbund:

E. A. THUNHOLM.

/ Erik Nygren.

Bilaga 5.

SVENSKA REKLAMFÖRBUNDET.

Andra Lagutskottet.

Med anledning av Eder hemställan av den 2 februari 1931 om yttrande med anledning av en av herrar Nylander och Björnsson väckt motion, I: 152, beder Svenska Reklamförbundet, som på allmänt sammanträde den 17 dennes diskuterat frågan, få anföra, att förbundet, behjärtande motionärernas syfte, finner åtgärder till förhindrande av uppsättande av reklamskyltar, som verka störande på automobiltrafiken, vara berättigade. Ett förbud i den riktning, motionärerna ifrågasätta, måste emellertid i den generaliserade form, motionärerna givit sitt förslag, betraktas som betänkligt, då man icke kan överblicka ett sådant besluts konsekvenser.

Att t. ex. uppdraga en skillnad mellan s. k. utereklam på landsvägar och i städerna synes oss ur principiell synpunkt betänkligt. Vidare måste en hel del av de skyltar, som för närvarande förekomma utefter landsvägarna, t. ex. sådana, som upplysa om bensinstationer, reparationsverkstäder, hotell, handelsbodas o. s. v., anses vara av ett visst värde för trafikanterna.

Det synes oss därför, som om det egentliga syftet med motionen skulle kunna uppnås enbart genom att lämpliga myndigheter gävas rätt att inskrida och förbjuda alla skyltar, som genom olämplig placering, irriterande ljusordningar, försätlig formulering eller dylikt, visa sig direkt störande för trafiken.

Stockholm den 19 februari 1931.

Svenska Reklamförbundet.

NILS GEBER.

Ordförande.

Eric Ahlström.

Sekr.

Bilaga 6.

SVENSKA TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET.

Till Riksdagens andra lagutskott.

Undertecknad får härmed å Svenska Transportarbetareförbundets vägnar avgiva uttalande över till förbundet för yttrande hänskjuten motion nr 152 i första kammaren.

Förbundsstyrelsen får som sin mening uttala att motionärernas framställning måste obetingat understödjas. Det kan ej bestridas att dylika reklamannonser verka distraherande och avledande på den uppmärksamhet som motorfordonsförarna alltid måste ägna sitt riskfyllda och ansvarsfulla värv.

Dessa reklamskyltar borttaga eller nedsätta i hög grad möjligheterna att uppfånga de trafiksignaler och andra officiella meddelanden avsedda som direktiv för motorförare vid landsvägstrafik.

Svenska Transportarbetareförbundets styrelse anser sig därför, på ett stort antal chaufförers vägnar, kunna understödja ifrågakvarande motion.

För Svenska Transportarbetareförbundets styrelse:

CHARLES LINDLEY.
